

ANAYASA MAHKEMESİ KARARI

Esas Sayısı:2008/39 (Siyasi Parti Mali Denetimi)

Karar Sayısı:2013/131

Karar Günü:11.12.2013

R.G. Tarih-Sayı:08.01.2014-28876

I- MALİ DENETİMİN KONUSU

Özgürlük ve Dayanışma Partisi 2007 yılı kesin hesabının incelenmesidir.

II- İLK İNCELEME

Kesin hesapların Tüzüğe uygun şekilde kabul edildiğine dair imzalı Büyük Kongre/Parti Meclisi kararının gönderilmesi 1.3.2013 gün ve 206-713 sayılı yazı ile istendiği hâlde, Parti yetkilileri 1.3.2013 gün ve 206-713 sayı ile istenen karar yerine Merkez Yürütme Kurulunun kararını sunmuşlardır. Parti Tüzüğü'nün 14. maddesine göre Merkez Yürütme Kurulunun Parti Meclisi adına politik çalışmaları düzenleme ve yürütme ile başkan yardımcılarını seçme haricinde herhangi bir görevi bulunmamaktadır. Dolayısıyla Merkez Yürütme Kurulunun kesin hesapları kabul etme görev ve yetkisi bulunmamaktadır.

2820 sayılı Siyasi Partiler Kanunu'nun;

“Merkez karar, yönetim ve icra organları” başlıklı 16. maddesinin birinci fıkrası, “Siyasi partilerin merkez karar, yönetim ve icra organları parti tüzüğünde belirtilen isim, şekil ve sayıda kurulur. Büyük kongrece seçilecek merkez organlarının her birinin üye sayısı 15'den az olamaz.”;

73. maddesinin üçüncü fıkrasının ikinci cümlesi *“İller teşkilatından gönderilenler ve parti merkezine ait olan kesinhesaplar, merkez karar ve yönetim kurulunca incelenerek karara bağlanır ve birleştirilir.”* ve dördüncü fıkrası *“Siyasi partilerin bütçeleri, bilançoları, gelir ve gider cetvelleri ile kesinhesaplarının nasıl düzenleneceği partilerin iç yönetmeliklerinde gösterilir.”* ;

74. maddesinin birinci ve ikinci fıkraları, *“Siyasi partilerin mali denetimi Anayasa Mahkemesince yapılır. Anayasa Mahkemesi, siyasi partilerin mal edinimleri ile gelir ve giderlerinin Kanuna uygunluğunu denetler...”*

Siyasi partilerin genel başkanları, karara bağlanarak birleştirilmiş bulunan kesin hesap ile parti merkez ve bağlı ilçeleri de kapsayan iller teşkilatının kesin hesaplarının onaylı birer örneğini Haziran ayı sonuna kadar Anayasa Mahkemesine ve bilgi için Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığına vermek zorundadırlar. Bu belgelere, ilgili siyasi partinin aynı hesap döneminde edindiği taşınmaz ve değeri yüz milyon lirayı aşan taşınır malların, menkul kıymetlerin ve her türlü hakların değerleri ile edinim tarihlerini ve şekillerini de belirten listeleri eklenir.”;

111. maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi, Siyasi partilerin *“74 üncü madde hükümlerine aykırı hareket eden sorumluları hakkında, üç aydan altı aya kadar hafif hapis ve onbeş milyon liradan otuz milyon liraya kadar hafif para cezası verilir.”*

şeklinde düzenlenmiştir.

Parti Tüzüğü'nün 11. maddesinde, hesapları inceleyerek Parti Meclisinin aklanması, kesin hesap, bilanço ve bütçe tasarısının onaylanması konusunda karar vermek Büyük Kongrenin görev ve yetkileri olarak sayılmış; 12. maddesinde, Parti Meclisinin Genel Başkan dâhil 45 üyeden

oluşacağı ve Büyük Kongreye yurt ve dünya olayları ve Parti çalışmaları hakkında rapor, kesin hesap, bilanço ve bütçe tasarısını sunacağı ve Büyük Kongrenin toplanmadığı durumlarda, Partinin hukuki varlığına son verilmesi ile Tüzük ve programının değiştirilmesi dışında bütün konularda karar alabileceği belirtilmiştir.

2820 sayılı Kanun'un 73. maddesinde, kesin hesapları karara bağlamanın Merkez Karar ve Yönetim Kurulunca olacağı belirtilmesine karşın, Kanun'da Merkez Karar ve Yönetim Kurulunun ne şekilde oluşacağına dair bir düzenleme yapılmamış, aksine organların oluşumu parti tüzüğüne bırakılmıştır. Parti Tüzüğünde de organların oluşum ve görevleri belirtilmiştir.

Kesin hesabı onaylamanın Tüzük'de öngörülen şekilde yapılması ve yeterli imzanın olması gerekir. Kesin hesabın Tüzük'de istenen şekilde onaylandığına dair imzalı Parti Meclisi kararı bulunmamaktadır.

Kesin hesapların incelenip kabul edildiğine ve birleştirildiğine ilişkin Tüzük'e uygun kararın olmaması hesabın tam olarak 2820 sayılı Kanun'un 74. maddesine uygun sunulmadığını göstermektedir. Böylece Özgürlük ve Dayanışma Partisi 2007 yılı kesin hesabının Parti Genel Başkanı tarafından Haziran ayı sonuna kadar Anayasa Mahkemesi Başkanlığına sunulması gerektiği yönündeki anılan madde ile getirilen kurala uyulmamıştır.

Kesin hesapların incelenip onaylandığına ilişkin Tüzüğe uygun alınmış bir kabul kararı olmadığından 2820 sayılı Kanun'un 74. maddesi ve 111. maddesinin (b) bendi uyarınca yasal işlem yapılması için Ankara Cumhuriyet Başsavcılığına suç duyurusunda bulunulması gerekir.

Bu itibarla Özgürlük ve Dayanışma Partisi 2007 yılı kesin hesap cetvellerinin ilk incelemesi sonucunda;

1- İşin esasının incelenmesine,

2- Kesin hesapların incelenip onaylandığına ilişkin Tüzük'e uygun kararın sunulmaması nedeniyle 2820 sayılı Siyasi Partiler Kanunu'nun 74. maddesi ve 111. maddesinin (b) bendi uyarınca, yasal işlem yapılması için Ankara Cumhuriyet Başsavcılığına suç duyurusunda bulunulmasına,

11.12.2013 gününde OYBİRLİĞİYLE karar verilmiştir.

III- ESASIN İNCELENMESİ

Özgürlük ve Dayanışma Partisinin Anayasa Mahkemesine verdiği 2007 yılı kesin hesap çizelgeleri ile dayanağını oluşturan defter ve belgeler üzerinde yapılan inceleme sonuçlarını içeren Raportör Zekeriya AYDIN tarafından hazırlanan esas inceleme raporu, Anayasa ve 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun ile 2820 sayılı Siyasi Partiler Kanunu'nun ilgili kuralları, bunların gerekçeleri ile diğer yasama belgeleri okunup incelendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

Denetimin maddi öğelerini oluşturan defter ve belgelerde, Partinin 2007 yılı gelirleri toplamının 563.485,33 YTL, giderleri toplamının 554.787,21 YTL olduğu ve 21.359,07 YTL'nin kasa ve banka mevcudu olarak 2008 yılına devrettiği anlaşılmaktadır.

Parti Genel Merkezinin 2007 yılı muhasebe kayıtlarının tutulduğu yevmiye defteri 31.12.2007 tarihinde Çankaya İlçe Seçim Kurulunca onaylanmıştır.

Esas Sayısı:2008/39 (Siyasi Parti Mali Denetimi)
Karar Sayısı:2013/131

Özgürlük ve Dayanışma Partisi 2007 yılı kesin hesabının gelir ve gider rakamlarının yukarıda açıklanan tutarlardan oluştuğu, bu hâliyle Partinin 2007 yılı kesin hesabının doğru, denk ve 2820 sayılı Kanun'a uygun olduğu sonucuna varılmıştır.

Genel Merkez ile Ankara İl Başkanlığına ait gelir ve giderlerin birlikte yapılması nedeniyle Genel Merkez ve Ankara İl Teşkilatının 2007 yılına ait gelir ve gider belgeleri istenmiştir.

Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığının kayıtlarına göre Partinin 63 il, 398 ilçe ve 491 beldede teşkilatı bulunmaktadır.

Parti tarafından sunulan iller kesin hesabının incelenmesinde; Burdur, Çorum, Diyarbakır, Elazığ, Erzincan, Hatay, Isparta, Kütahya, Nevşehir, Niğde, Rize, Sakarya, Şanlıurfa, Uşak, Yozgat, Yalova, Aksaray, Bartın ve Kilis teşkilatları ile ilgili herhangi bir gelir-gider belirtilmediği, önceki yıldan devreden kasa devrinin bir sonraki yıla devredildiği, Yargıtay kayıtlarında açık görünen Çankırı ile ilgili herhangi bir bilgi bulunmadığı ve bu illerin 2007 yılı için yönetim giderlerinin olmadığı görülmüştür. 20 il örgütüne ilişkin herhangi bir gelir ve gider belirtilmemesi nedeniyle yapılacak bir işlem bulunmamaktadır.

Serruh KALELİ, Zehra Ayla PERKTAŞ, Erdal TERCAN ve Zühtü ARSLAN bu görüşe katılmamışlardır.

A- Partinin Savunması

Parti yetkilisi 1.3.2013 tarih ve 206-713 sayı ile sorulan hususlara 26.6.2013 gün ve 2013/50 sayı ile aşağıdaki şekilde cevap vermiştir:

“Esas sayısı/ 33787353/107.02-206-713 sayılı yazınıza istinaden .

6.1.2009 tarih ve C.01.0.KAM-103/159-767 sayı ile yazılan yazıya gerekli çalışmalar tamamlanamadığından dolayı evraklarımız teslim edilememiştir. O dönemde parti içerisinde yaşanan tatsız olaylar bir çok evrakların eksik olması nedeniyle sonraki süreçte, Anayasa değişikliğinin yapılması bir kargaşaya neden oldu bunun için süresinde verilemedi.

Sunacağımız gelir gider tablosunda bulunan iller dışındaki il ve ilçe örgütlerinde her hangi bir faaliyet de bulunmadıkları için gelir ve giderleri bulunmamaktadır. Genel Merkez ve Adana il örgütü dışındaki illerin ve ilçe örgütlerimizin yerleri kira, genel merkez ve Adana il örgütünün mülkiyeti partinin bulunmaktadır.

Partimiz ilgili yazınızda belirttiğiniz İl örgütlerinden birleşik kesin hesaplarının, Genel Merkezimize ulaşmadığından dolayı, muhasebe paket programının virüs kapması nedeniyle genel merkez kesin hesabı da tarafınıza sunulamamıştır.

2007 ve 2009 yılları arasında parti içinde bir ayrışma yaşanmış olup, bugün bir çok il ve ilçe yöneticisi partiden ayrılmış durumda olduğundan evraklarımız ilgili yöneticiler tarafından imzalanamamıştır.

2006 yılı ve 2007 yılı birleşik kesin hesapları arasında ki tutarsızlığın nedeni; evraklarımızın eksik olduğundan kaynaklanmaktadır. Ancak gerekli eksiklikler tamamlanarak ve düzeltmeler yapılmıştır.

Tunceli il Örgütünün 10.06.2003 tarihinde kapatıldığını 10,86 YTL, Ziraat Bankası Tunceli Şb.'nde bulunmaktadır. Tekrar İl örgütü oluşturulacağı düşüncesiyle hesapta gösterilmiştir.

MYK kararı ektedir. Parti taşınır mal ve menkul kıymet ve her türlü hak edimi listesi ektedir.

Şanlıurfa İl Yönetim Kurulu oluşmadığından sadece Halfeti İlçe Örgütü verdik.

Ankara İl başkanlığı 2007 yılı kesin hesabı ektedir. Partimiz 2007 yılma ait işletme defteri ve gelir gider belgeleri ektedir.”

B- Gelirlerinin İncelenmesi

1- Genel Merkez Gelirleri

Parti Genel Merkezinin 2007 yılı gelirleri 61.758,02 YTL olarak gösterilmiştir.

Bunun 870 YTL'si üye giriş aidatından, 27.834,11 YTL'si il paylarından, 12.848 YTL'si bağışlardan, 17.353 YTL'si yayın satış gelirinden ve 2.852,91 YTL'si önceki yıldan devreden nakitten oluşmaktadır.

Genel Merkez Gelirleri ile kesin hesap çizelgelerinin gelir bölümünde yapılan incelemede, gelirlerinin 2820 sayılı Kanun'a uygun olarak sağlandığı sonucuna varılmıştır.

2- İl Örgütleri Gelirleri

Parti il örgütlerinin gelirleri 483.552,80 YTL olarak gösterilmiştir.

Bunun 7.845 YTL'si giriş aidatı, 229.488,88 YTL'si üye aidatı, 168.681,52 YTL'si bağışlar, 2.688,40 YTL'si yayın satış geliri, 9.849 YTL'si sosyal etkinlik geliri, 65.000 YTL'si bina satış geliri ve 18.174,51 YTL'si ise önceki yıldan devreden nakit mevcudundan oluşmaktadır.

Parti tarafından sunulan Ankara iline ait kesin hesap bilgileri şöyledir:

Giderler	Tutar	Gelirler	Tutar
Kira giderleri	24.591,85	Üye giriş aidatları	525
PTT kargo giderleri	2.457,68	Aylık üye aidatları	25.259,33
Tanıtım Temsil Propaganda Giderleri	8.151,26	Bağışlar	23.037
Kırtasiye Giderleri	127,25	Yayın satış geliri	160
Basın Yayın Giderleri	1.246,50	Yemek şenlik konser geliri	644
Genel Giderler	11.020,29	2006'dan devreden nakit	2.260

Esas Sayısı:2008/39 (Siyasi Parti Mali Denetimi)
Karar Sayısı:2013/131

Giriş aidatları Ödemeleri	165	Toplam	51.885,33
Toplam	47.759,83		
2008'e devreden nakit	4.125,50		

Parti tarafından sunulan Ankara il hesabına ait defter ve belgelerden elde edilenler şöyledir:

Gelir Gider Belgeleri 2007 Yılı

İlçe adı	Gider Toplamı	Belge Durumu	2008'e Devreden Kasa	Gelir Toplamı	Defter Durumu	Yargıtay Kayıtı
Ankara il					Yok	Açık
Keçiören	3.174,72	Var	351,31	3.526,03	Var	Açık
Etimesgut	1.675,42	Var	4,36	1.679,78	Var	Açık
Mamak	4.910,48	Var	0,32	4.910,80	Var	Açık
Sincan	3.620,84	Var	27,16	3.647,89	Var	Açık
Yenimahalle	11.500,44	Var	123,01	11.623,45	Var	Açık
Çankaya	17.523,92	Var	3.400	20.923,92	Var	Açık
Gölbaşı	2.382	Var	158,61	2.540,61	Var	Açık
Altındağ	1.149,13	Var		1.148,76	Yok	Açık
Elmadag						Açık

Polatlı					Açık
Şereflikoçhisar					Açık
Toplam	45.936,95		4.064,77	50.001,24	

Kesin hesapta 2008'e devreden nakit 4.125,50 YTL olduğu hâlde, sunulan defter ve belgelerdeki devreden toplamı 4.064,77 YTL, gelir toplamı 51.885,33 YTL olduğu hâlde sunulan defter ve belgelerdeki gelir toplamı 50.001,24 YTL, gider toplamı 47.759,83 YTL olduğu hâlde sunulan defter ve belgelerdeki gider toplamı 45.936,95 YTL'dir. Kesin hesap ile sunulan defter ve belgeler arasındaki farkın nedeni ile $51.885,33 - 50.001,24 = 1.884,09$ YTL gelir ve $47.759,83 - 45.936,95 = 1.822,88$ YTL gider farkına ilişkin belgelerin gönderilmesi, kesin hesap ile defter ve belgelerin karşılaştırılması sonucu oluşan $4.125,50 - 4.064,77 = 60,73$ YTL nakit farkının nedeni ve Ankara il, Altındağ, Elmadağ, Polatlı, Şereflikoçhisar ilçelerine ait gelir ve giderin kaydedildiği defterlerin gönderilmesi 5.8.2013 gün ve 664-2349 sayılı yazı ile istenmiştir.

Parti yetkilisi 27.9.2013 gün ve 2013/120 sayılı yazısında, “Ankara İl Başkanlığına ait defterlerin olmaması sebebiyle belirlediğiniz farklılıklar hakkında araştırma yapamadığımızı ancak farkların sehven toplama işlemlerinden kaynaklanabileceğini düşünmekteyiz.” şeklinde cevap vermiştir.

Parti yetkilileri 1.884,09 YTL gelir farkına ilişkin belgeleri sunmamış ve 60,73 YTL nakit farkına ilişkin açıklama da yapmamışlardır.

2820 sayılı Kanun'un “Gelirlerin sağlanmasında usul” başlıklı 69 . maddesinin üçüncü fıkrasında, “Sağlanan gelirin türü ve miktarıyla, gelirin sağlandığı kimsenin adı, soyadı ve adresi, makbuzu düzenleyenin sıfatı, adı, soyadı ve imzası, makbuzda ve dip koçanlarında yer alır.”, 76. maddesinin üçüncü fıkrasında da, “Bu Kanunun 69 uncu maddesinde belirtilen esaslara aykırı olarak bir siyasi partinin tevsik edilmeyen kaynaklardan gelir sağladığı anlaşılırsa, Anayasa Mahkemesi kararıyla bu gelir Hazineye irat kaydedilir.” denildiğinden, Partinin 2007 yılı içinde elde ettiği ve belgelendiremediği 1.884,09 YTL ile 60,73 YTL nakit farkı toplamı 1.944,82 YTL'nin Hazineye gelir yazılması gerekir.

Ankara il, Altındağ, Elmadağ, Polatlı, Şereflikoçhisar ilçelerine ait gelir ve giderlerin kaydedildiği defterlerin gönderilmesi 5.8.2013 gün ve 664-2349 sayılı yazı ile istendiği halde gönderilmemiştir. Parti yetkililerinin defterleri Anayasa Mahkemesine sunmaması nedeniyle defterler yok kabul edilmiştir.

2820 sayılı Kanun'un 60. maddesinin birinci fıkrasında, “Her kademedeki parti organları üye kayıt defteri, karar defteri, gelen ve giden evrak kayıt defteri, gelir ve gider defteri ile demirbaş eşya defteri tutmak zorundadırlar.”, beşinci fıkrasında, “Parti adına elde edilen gelirlerin alındığı ve yapılan giderlerin ne gibi işlere ve yerlere harcandığı ilgili defterlere sıra ile ve belgeleri de belirtilerek geçirilir.”, altıncı fıkrasında “Bütün defterlerin sayfaları ve kaç sayfadan ibaret oldukları teşkilatın bulunduğu ilgili seçim kurulu başkanı tarafından mühürlenir ve tasdik edilir.” denilmiş, aynı Kanun'un 113. maddesinde de “Bu Kanunun 60 ıncı maddesinde yazılı defter ve kayıtları tutmayanlar, altı aydan bir yıla, bu defter ve kayıtları tahrif veya yok edenler veya gizleyenler, bir yıldan üç yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılırlar.” hükmü getirilmiştir. Gelir

ve giderlerin işlendiği defterler ibraz edilmediğinden Parti sorumluları hakkında gerekli işlemlerin yapılması için Ankara Cumhuriyet Başsavcılığına suç duyurusunda bulunulması gerekir.

C- Giderlerinin İncelenmesi

1- Genel Merkez Giderleri

Parti Genel Merkezinin 2007 yılı giderleri 65.910,70 YTL olarak gösterilmiştir.

Bunun 23.643,41 YTL'si personel giderleri, 7.634,98 YTL'si iletişim giderleri, 15.020 YTL'si basın yayın ilan giderleri, 7.621,58 YTL'si temsil ve ağırlama giderleri, 5.835,21 YTL'si apartman giderleri, 3.499,21 YTL'si araç bakım onarım giderleri, 95 YTL'si banka giderleri ve 2.561,31 YTL'si diğer çeşitli giderlerden oluşmaktadır.

Parti Genel Merkezinin 2008 yılına devreden kasa ve banka mevcudu 874,27 YTL'dir.

Parti Genel Merkezinin 2007 yılı gider belgeleri üzerinde yapılan incelemede, aşağıda belirtilen konular dışındaki giderlerin 2820 sayılı Kanun'a uygun olarak gerçekleştirildiği sonucuna varılmıştır. Ankara İl Teşkilatının 2820 sayılı Kanun'a aykırı bir kısım giderleri Genel Merkez ile aynı nitelikte olduğundan Genel Merkez giderleri ile birlikte incelenmiştir.

Muhasebe biliminin genel kabul görmüş temel kavramlarından biri “Belgelendirme” kavramıdır. 213 sayılı Vergi Usul Kanunu'nun 229. maddesinde “*Fatura, satılan emtia veya yapılan iş karşılığında müşterinin borçlandığı meblağı göstermek üzere emtiayı satan veya işi yapan tüccar tarafından müşteriye verilen ticari vesikadır*” şeklinde tarif yapılmış ve “*Fatura kullanma mecburiyeti*” başlıklı 232. maddesinde de, faturanın hangi hâllerde ve kimler tarafından alınması ve verilmesinin gerektiği ifade edilmiştir. Bu bağlamda mal ve hizmet alımlarında bu işlemlerin fatura ile belgelendirilmesi zorunlu tutulmuş ve gerekli muhasebe kayıtlarının tutulmasında da faturanın tevsik edici belge olarak kullanılması gerektiği ifade edilmiştir.

Aynı Kanun'un “*Makbuz mecburiyeti*” başlıklı 236. maddesinde, “*Serbest meslek erbabı, mesleki faaliyetlerine ilişkin her türlü tahsilatı için iki nüsha serbest meslek makbuzu tanzim etmek ve bir nüshasını müşteriye vermek, müşteri de bu makbuzu istemek ve almak mecburiyetindedir.*” denilmiş ve makbuzun muhteviyatı da 237. maddede belirtilmiştir.

Yine aynı Kanun'un “*Gider pusulası*” başlıklı 234. maddesindeki, “*Birinci ve ikinci sınıf tüccarlar, kazancı basit usulde tespit edilenlerle defter tutmak mecburiyetinde olan serbest meslek erbabının ve çiftçilerin;*

3. Vergiden muaf esnafa; yaptırdıkları işler veya onlardan satın aldıkları emtia için tanzim edip işi yapana veya emtiayı satana imza ettirecekleri gider pusulası vergiden muaf esnaf tarafından verilmiş fatura hükmündedir. Bu belge, birinci ve ikinci sınıf tüccarların, zati eşyalarını satan kimselerden satın aldıkları altın, mücevher gibi kıymetli eşya için de tanzim edilir.

Gider pusulası, işin mahiyeti, emtianın cins ve nev'i ile miktar ve bedelini ve iş ücretini ve işi yaptıran ile yapanın veya emtiayı satın alan ile satanın adlarıyla soyadlarını (Tüzel kişilerde unvanlarını) ve adreslerini ve tarihi ihtiva eder ve iki nüsha olarak tanzim ve bir nüshası işi yapana veya malı satana tevdi olunur.

Gider pusulaları, seri ve sıra numarası dahilinde teselsül ettirilir.” hükmünden fatura vermek mecburiyetinde olmayanlar için gider pusulası düzenleneceği anlaşılmaktadır.

Esas Sayısı:2008/39 (Siyasi Parti Mali Denetimi)
Karar Sayısı:2013/131

2820 sayılı Kanun'un 70. maddesinin üçüncü fıkrasına göre beş milyon liraya kadar olan (2007 yılı için 48,86 YTL) harcamaların makbuz veya fatura gibi bir belge ile tevsik edilmesi zorunlu olmadığından, bu miktarı geçen harcamaların geçerli ve kanıtlayıcı bir belgeye dayanması gerekmektedir.

2820 sayılı Kanun'un 70. maddesinin ikinci fıkrasında, “Bir siyasi partinin bütün giderleri, o siyasi parti tüzelkişiliği adına yapılır” ve aynı Kanun'un 75. maddesinin dördüncü fıkrasında, “Anayasa Mahkemesi denetimi sonunda, o siyasi partinin gelir ve giderlerinin doğruluğuna ve kanuna uygunluğuna veya kanuna uygun olmayan gelirler ile giderler dolayısıyla da bunların Hazineye gelir kaydedilmesine karar verir” ve 76. maddesinin dördüncü fıkrasında da, “Belgelendirilmesi gerektiği halde belgelendirilmeyen parti giderleri miktarınca parti malvarlığı, Anayasa Mahkemesi kararıyla Hazineye irad kaydedilir” hükümleri yer almıştır.

18.4.2013 tarih ve 28622 sayılı Resmî Gazete'de yayınlanan 6456 sayılı Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanun ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'un 54. maddesiyle 2820 sayılı Kanun'a eklenen geçici 19. madde ile 6111 sayılı Kanun'un 180. maddesiyle 2820 sayılı Kanun'un 74. maddesinde yapılan değişikliklerin anılan değişikliklerin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla Anayasa Mahkemesi tarafından sonuçlandırılmamış denetimler hakkında da uygulanacağı belirtilmiştir.

a) Parti görevlilerinin vergi ve diğer kanuni yükümlülüklerini zamanında yapmamaları sonucu oluşan gecikme zammı, gecikme bedelleri ile cezaların Parti bütçesinden ödenme nedeni 5.8.2013 gün ve 664-2349 sayılı yazı ile sorulmuştur.

Genel Merkez

Yevmiye tarih ve no	İçerik	Tutar
10.1.2007/2	Turkcell gecikme bedelleri	0,65
20.1.2009/9	Aski fatura gecikme cezası	3,27
29.1.2007/114	SGK gecikme zammı ve buna bağlı giderler	212,38
20.2.2007/24	Türk Telekom gecikme bedeli	0,36
10.3.2007/30	Aski fatura gecikme cezası	1,35
30.3.2007/33	SGK gecikme zammı ve buna bağlı giderler	357,27

20.4.2007/44	Aski fatura gecikme cezası	2,57
30.4.2007/48	SGK gecikme zammı ve buna bağlı giderler	212,38
30.5.2007/60	SGK gecikme zammı ve buna bağlı giderler	212,38
31.5.2007/62	Elektrik gecikme bedeli	0,61
31.5.2007/62	Aski fatura gecikme cezası	1,66
10.7.2007/77	Gelir ve Damga Vergisi gecikme zammı	351,01
27.7.2007/87	SGK gecikme zammı ve buna bağlı giderler	212,38
8.8.2007/92	İdari Para Cezası	393,69
31.8.2007/96	SGK gecikme zammı ve buna bağlı giderler	212,38
10.10.2007/106	Elektrik gecikme bedeli	0,41
10.10.2007/106	Aski fatura gecikme cezası	1,42
30.10.2007/108	SGK gecikme zammı ve buna bağlı giderler	344,35
10.11.2007/110	SGK gecikme zammı ve buna bağlı giderler	212,38
30.12.2007/114	SGK gecikme zammı ve buna bağlı giderler	212,38
Toplam		2.945,28

Ankara İl

İlçe adı	Yevmiye tarih ve no	İçerik	Tutar
Çankaya	23.5.2007/53	Usulsüzlük cezası	6,40
Altındağ	Evrak sıra no:6	İdari Para cezası	93
Toplam			99,40

Parti yetkilisi 27.9.2013 gün ve 2013/120 sayılı yazısında, “*Vergi ve diğer kanuni yükümlülükler nakit sıkıntısı sebebiyle zamanında ödenememiştir. Partimiz gönüllü ve örgütlerimizden aldığımız destekler doğrultusunda zorunlu harcamalarımızı karşılayarak çalışmalarımıza devam etmekteyiz. Bu sebeplerle tespit ettiğiniz gecikme cezaları doğmuştur. Ancak, SGK ve vergi ödemelerine ait belirttiğiniz;*

29.1.2007/14	SGK gecikme zammı ve buna bağlı giderler	212,38
30.3.2007/33	SGK gecikme zammı ve buna bağlı giderler	357,27
30.4.2007/48	SGK gecikme zammı ve buna bağlı giderler	212,38
30.5.2007/60	SGK gecikme zammı ve buna bağlı giderler	212,38
10.7.2007/77	Gelir ve Damga Vergisi gecikme zammı	351,01
27.7.2007/87	SGK gecikme zammı ve buna bağlı giderler	212,38

Esas Sayısı:2008/39 (Siyasi Parti Mali Denetimi)
Karar Sayısı:2013/131

31.8.2007/96	SGK gecikme zammı ve buna bağlı giderler	212,38
30.10.2007/108	SGK gecikme zammı ve buna bağlı giderler	344,35
10.11.2007/110	SGK gecikme zammı ve buna bağlı giderler	212,38
30.12.2007/114	SGK gecikme zammı ve buna bağlı giderler	212,38

miktarların içerisinde SSK ve gelir ana prim bedellerinin düşölerek dikkate alınması gerektiği,” şeklinde cevap vermiştir.

Tabloda yer alan rakamlar ana para haricindeki gecikmeleri içerir. Aşağıdaki tabloda görölceği üzere ana para dâhil olarak yevmiye defterine gider yazılan tutarlar farklıdır.

Yevmiye Tarih ve No	İçerik	Tutar	Yevmiyeye Gider Yazılan Tutar
29.1.2007/14	SGK gecikme zammı ve buna bağlı giderler	212,38	264,77
30.3.2007/33	SGK gecikme zammı ve buna bağlı giderler	357,27	535,23
30.4.2007/48	SGK gecikme zammı ve buna bağlı giderler	212,38	264,47
30.5.2007/60	SGK gecikme zammı ve buna bağlı giderler	212,38	264,47

Esas Sayısı:2008/39 (Siyasi Parti Mali Denetimi)
Karar Sayısı:2013/131

10.7.2007/77	Gelir ve Damga Vergisi gecikme zammı	351,01	648,99
27.7.2007/87	SGK gecikme zammı ve buna bağlı giderler	212,38	264,47
31.8.2007/96	SGK gecikme zammı ve buna bağlı giderler	212,38	264,77
30.10.2007/108	SGK gecikme zammı ve buna bağlı giderler	344,35	535,92
10.11.2007/110	SGK gecikme zammı ve buna bağlı giderler	212,38	264,77
30.12.2007/114	SGK gecikme zammı ve buna bağlı giderler	212,38	264,77

Parti yetkililerinin ödemelerin zamanında yapılması için gerekli tedbirleri almaları gerekir. Parti görevlilerinin yükümlülüklerini zamanında yapmamaları sonucu oluşan para cezası, gecikme zammı, gecikme bedeli ve buna bağlı giderlerden Parti tüzel kişiliğini sorumlu tutma imkânı bulunmamaktadır. Bu ödemelerin kişisel sorumluluk kapsamında olduğu açıktır. Bu nedenle 3.044,68 YTL'nin Hazineye gelir kaydedilmesi gerekir.

Osman Alifeyyaz PAKSÜT ile M. Emin KUZ bu görüşe katılmamışlardır.

b) Aşağıda gösterilen harcamalar 213 sayılı Kanun'daki belge asılları olmadan yapılmıştır. 213 sayılı Kanun'a göre düzenlenmiş belge aslı olmadan ödeme yapılma nedeni 5.8.2013 gün ve 664-2349 sayılı yazı ile sorulmuştur.

Fatura Olmadan Yapılan Ödemelere Ait Liste (Genel Merkez)

Yevmiye Tarih ve No	İçerik	Belge Türü	Tutar
20.1.2007/9	Telefonlar: 0.312.232 03 47 = 87,5,	Türk Telekom Tahsilat Makbuzu	304,21

Esas Sayısı:2008/39 (Siyasi Parti Mali Denetimi)
Karar Sayısı:2013/131

	0.312.231 33 12 = 174,96, 0.312.231 33 12 = 41,75		
20.1.2007/9	0.312 231 72 32 nolu telefonun Aralık 2006 = 71,25, Kasım 2006 =165,75, Ekim 2006=103	PTT Tahsilat Belgesi	340
20.1.2007/9	180 601 77 94 Aralık 2006 = 49, Kasım 2006 =52,25	PTT Tahsilat Belgesi	101,25
20.1.2007/9	0.533 735 53 70 nolu telefonun Aralık 2006 = 10, Kasım 2006 = 22,70, Ekim 2006= 57,20, Eylül 2006= 88,50	PTT Tahsilat Belgesi	178,40
31.1.2007/17	Telefonlar: 0.312.231 33 12 = 153,5 (Aralık 2006 dönemi), 0.312.232 03 47 = 136,25 (Aralık 2006 dönemi), 180 601 77 94 Ocak 2007 = 52,25	PTT Tahsilat Belgesi	342
10.2.2007/22	0.533 749 05 17 nolu telefonun Ocak 2007 faturası	PTT Tahsilat Belgesi	82,10
20.2.2007/24	0.312 231 33 12 nolu telefonun (168,48 +167,5) iki faturası	Türk Telekom Tahsilat Makbuzu	335,98
10.3.2007/30	Telefonlar: 0.312.231 72 32 = 50,25 (Ocak 2007 dönemi), 0.312.232 03 47 = 83 (Ocak 2007	PTT Tahsilat Belgesi	187,25

Esas Sayısı:2008/39 (Siyasi Parti Mali Denetimi)
Karar Sayısı:2013/131

	dönemi),180 601 77 94 Şubat 2007 = 54		
10.3.2007/30	0.533 749 05 17 nolu telefonun Şubat 2007 faturası	PTT Tahsilat Belgesi	100
10.4.2007/37	Telefonlar: 0.312.231 72 32 = 64,25 (Şubat 2007 dönemi), 0.312.232 03 47 = 58,25 (Şubat 2007 dönemi), 0.312.229 97 06 = 149,25 (Şubat 2007 dönemi),180 601 77 94 Mart 2007 = 49	PTT Tahsilat Belgesi	320,75
20.4.2007/44	0.312 231 33 12 nolu telefonun Şubat 2007 faturası	PTT Tahsilat Belgesi	132,25
20.4.2007/44	0.312 231 33 12 nolu telefonun Mart 2007 faturası	PTT Tahsilat Belgesi	157
10.5.2007/53	2 adet telefon faturası bulunmamaktadır. (78,75 + 155,25)	Her hangi bir belge bulunmamaktadır.	234
20.5.2007/56	2 adet telefon faturası bulunmamaktadır. (53,7 + 157)	Her hangi bir belge bulunmamaktadır.	210,7
31.5.2007/62	180 601 77 94 Nisan 2007 = 49,25, 180 601 77 94 Mayıs 2007 = 49,75	PTT Tahsilat Belgesi	99
10.6.2007/65	Telefonlar: 0.312.231 72 32 = 202,50 (Nisan 2007 dönemi), 0.312 231 33 12 = 180	Türk Telekom Tahsilat Makbuzu	568,25

Esas Sayısı:2008/39 (Siyasi Parti Mali Denetimi)
Karar Sayısı:2013/131

	(Nisan 2007 dönemi), 0.312.229 97 06 = 185,75 (Nisan 2007 dönemi)		
10.6.2007/66	Telefonlar: 0.312.232 03 47 = 49,75 (Mayıs 2007 dönemi), 0.312.231 33 12 = 187,75 (Mayıs 2007 dönemi), 0.312.231 72 32 = 193 (Mayıs 2007 dönemi), 0.312.229 97 06= 262,50(Mayıs 2007 dönemi), 180 601 77 94 Haziran 2007 = 51,50	PTT Tahsilat Belgesi	744,5
31.7.2007/90	Telefonlar: 0.312.232 03 47 = 50,25 (Haziran 2007 dönemi), 0.312.231 33 12 = 236,50 (Haziran 2007 dönemi), 0.312.231 72 32 = 205 (Haziran 2007 dönemi), 0.312.229 97 06= 125,25 (Haziran 2007 dönemi), 180 601 77 94 Haziran 2007 = 51,50	PTT Tahsilat Belgesi	617
10.8.2007/93	180 601 77 94 Temmuz 2007 = 49, 0.533 735 53 70 Temmuz 2007 = 244,5	PTT Tahsilat Belgesi	293,5
20.9.2007/100	Telefonlar: 0.312.232 03 47 = 56 (Temmuz 2007 dönemi), 0.312.229 97 06= 235 (Temmuz 2007 dönemi), 180 601 77	PTT Tahsilat Belgesi	449,6

Esas Sayısı:2008/39 (Siyasi Parti Mali Denetimi)
Karar Sayısı:2013/131

	94 Ağustos 2007 = 49, 0.533 735 53 70 = 109,6 (Ağustos 2007 dönemi)		
20.9.2007/101	0.312.231 33 12 = 110,25 (Temmuz 2007 dönemi), 0.312.231 72 32 = 162,75 (Temmuz 2007 dönemi)	PTT Tahsilat Belgesi	273
10.10.2007/106	0.312.232 03 47 = 52,5 (Ağustos 2007 dönemi), 0.312.229 97 06= 85,5 (Ağustos 2007 dönemi), 180 601 77 94 Eylül 2007 = 49,75, 0.533 735 53 70 = 93,60 (Eylül 2007 dönemi), 0.312.231 72 32 = 118,5 (Ağustos 2007 dönemi), 0.312.231 33 12 = 130 (Ağustos 2007 dönemi)	PTT Tahsilat Belgesi	529,85
30.10.2007/108	0.312.231 72 32 = 80,75 (Eylül 2007 dönemi), 0.312.229 97 06= 127,5 (Eylül 2007 dönemi), 180 601 77 94 Ekim 2007 = 50, 0.312.231 33 12 = 92,5 (Eylül 2007 dönemi)	PTT Tahsilat Belgesi	350,75
10.12.2007/112	180 601 77 94 Kasım 2007 = 49,75, 0.312.232 03 47 = 86 (Ekim 2007 dönemi), 0.312.231 33 12 = 91,50 (Ekim 2007 dönemi), 0.312.229 97 06= 31,75 (Ekim 2007 dönemi)	PTT Tahsilat Belgesi	227,25

Toplam			7.178,59
---------------	--	--	-----------------

Fatura Olmadan Yapılan Ödemelere Ait Liste (Ankara İl - Tablo.1)

İlçe Adı	Yevmiye Tarih ve No	İçerik	Belge Türü	Tutar
Çankaya	25.1.2007/9	Telefon: 0.312.425 33 16	Türk Telekom Tahsilat Makbuzu	53,25
Çankaya	28.2.2007/20	Telefon: 0.312.432 17 10	Türk Telekom Tahsilat Makbuzu	489,62
Çankaya	20.6.2007/76	Telefon: 0.312.425 33 16	PTT Tahsilat Belgesi	86,5
Toplam				629,37

Fatura Olmadan Yapılan Ödemelere Ait Liste (Ankara İl - Tablo.2)

İlçe Adı	Yevmiye Tarih ve No	İçerik	Belge Türü	Tutar
Sincan	3.2.2007/10	Bir gün yayıncılığa ait fatura bulunmamaktadır.	3.2.2008 tarih ve 35 sayılı tahsilat makbuzu	100
Sincan	6.4.2007/20	Bir gün yayıncılığa ait fatura bulunmamaktadır.	6.4.2007 tarih ve 46 sayılı tahsilat makbuzu	100

Esas Sayısı:2008/39 (Siyasi Parti Mali Denetimi)
Karar Sayısı:2013/131

Sincan	13.4.2007/23	Bir gün yayıncılığa ait fatura bulunmamaktadır.	13.4.2007 tarih ve 50 sayılı tahsilat makbuzu	150
Yenimahalle	4.7.2007/80	Seçim materyalleri olarak gazete, bildiri bildirge ve afiş karşılığı olarak 1.095 YTL alındı. 4.7.2007	Yarım A4'e yazılmış tutanak. Parayı alan: Arif Yaman imzalı Parayı veren: Hasan Zeki Bulunmaz imzalı	1.095
Yenimahalle	15.7.2007/99	Pankart	Her hangi bir belge bulunmamaktadır.	600
Çankaya	23.10.2007/223	S.S. Hopa Tarımsal Kalkınma Kooperatifinden çay alımı	23.10.2007/0624 nolu faks fatura	837
Mamak	2.4.2007/15	Set üstü ocak	Yarım A4'e yazılmış Kamil Temel imzalı 2.4.2007 tarihli kağıt	60

Parti yetkilisi 27.9.2013 gün ve 2013/120 sayılı yazısında, “*Vergi Usul Kanunundaki belge asılları olmadan belgesi, fotokopi veya faksdan çıkan suretine dayanılarak yapılmıştır.*

312 232 03 47, 312 231 33 12, 312 23172 32, 180 601 77 94, 533 735 53 70, 533 749 05 17, 312 229 97 06 telefon, internet ve cep telefonları partimiz adına kayıtlı Gazi Mustafa Kemal Bulvarı Özdoğanlar Apt. No:87/17 adresimizde kullanılmaktadır. Bahse konu faturalar sağlıklı bir şekilde elimize ulaşmadığı sebebiyle sorgu sisteminden borçları tespit edilerek ödemeleri yapılmıştır.

Çankaya İlçe Başkanlığına ait 312 425 33 16, 312 432 17 10 numaralı telefonları Menekşe 2 sok.No:8/16 adresinde kullanılmakta fatura asılları gelmediği nedeniyle borç miktarı tespit edilerek ödemeleri yapılmıştır.

Diğer belirtilen konularla ilgili fatura ve belgeler bulunamamıştır.” şeklinde cevap vermiştir.

Esas Sayısı:2008/39 (Siyasi Parti Mali Denetimi)
Karar Sayısı:2013/131

Yapılan ödemelere ilişkin faturalar bulunmamasına karşın tahsilat makbuzları geçerli belge kabul edilmiştir. Bu durumda tabloların yeni durumu aşağıdaki şekilde olmuştur:

Fatura Olmadan Yapılan Ödemelere Ait Liste (Genel Merkez)

Yevmiye Tarih ve No	İçerik	Belge Türü	Tutar
10.5.2007/53	2 adet telefon faturası bulunmamaktadır. (78,75 + 155,25)	Her hangi bir belge bulunmamaktadır.	234
20.5.2007/56	2 adet telefon faturası bulunmamaktadır. (53,7 + 157)	Her hangi bir belge bulunmamaktadır.	210,7
Toplam			444,7

Fatura Olmadan Yapılan Ödemelere Ait Liste (Ankara İl - Tablo.2)

İlçe Adı	Yevmiye Tarih ve No	İçerik	Belge Türü	Tutar
Yenimahalle	4.7.2007/80	Seçim materyalleri olarak gazete, bildiri bildirge ve afiş karşılığı olarak 1.095 YTL alındı. 4.7.2007	Yarım A4'e yazılmış tutanak. Parayı alan:Arif Yaman imzalı Parayı veren: Hasan Zeki Bulunmaz imzalı	1.095
Yenimahalle	15.7.2007/99	Pankart	Her hangi bir belge bulunmamaktadır.	600
Mamak	2.4.2007/15	Set üstü ocak	Yarım A4'e yazılmış Kamil Temel imzalı	60

			2.4.2007 tarihli kağıt	
Toplam				1.755

2820 sayılı Kanun'un 70. maddesinin üçüncü fıkrasında beş milyon (2007 yılı için 48,86 YTL) liraya kadar olan harcamaların makbuz veya fatura gibi bir belge ile tevsik edilmesi zorunlu olmadığı belirtildiğinden bu miktarı aşan harcamaların makbuz veya fatura gibi geçerli ve kanıtlayıcı belgeye dayanması gerekmektedir. Alınan hizmet bedeli karşılığı 213 sayılı Kanun'a uygun düzenlenmiş belge olmadan kaydedilen giderin, 2820 sayılı Kanun'un öngördüğü anlamda belgeye dayandırılmış olduğunun kabul edilmesi mümkün değildir.

213 sayılı Kanun'a göre düzenlenmiş belge aslı veya 2820 sayılı Kanun'un 74. maddesine uygun belgeler olmadan yapılan 2.199,7 YTL tutarındaki giderin 2820 sayılı Kanun'un öngördüğü anlamda belgeye dayandırılmış olduğu kabul edilmemiştir.

2- İl Örgütleri Giderleri

Parti il örgütlerinin giderleri 488.876,51 YTL olarak gösterilmiştir.

Bunun 10.270 YTL'si personel giderleri, 24.218,44 YTL'si iletişim giderleri, 26.332,43 YTL'si basın yayın ilan giderleri, 27.932,96 YTL'si temsil ve ağırlama giderleri, 274.315,20 YTL'si apartman giderleri, 8.308,17 YTL'si kırtasiye giderleri, 870 YTL'si giriş aidat ödemeleri, 27.834,11 YTL'si genel merkez pay ödemeleri, 8.020 YTL'si bina alımı, 1.565,26 YTL'si noter harç vergi cezaları ve 79.209,94YTL'si diğer çeşitli giderlerden oluşmaktadır.

Parti il örgütlerinin 2008 yılına devreden kasa ve banka mevcudu 20.484,80 YTL'dir.

a) Parti yetkilileri 1.822,88 YTL gider farkına ilişkin belgeleri sunmamışlardır.

2820 sayılı Kanun'un 76. maddesinin dördüncü fıkrasında, belgelendirilmesi gerektiği halde belgelendirilmeyen Parti giderleri miktarınca Parti malvarlığının Anayasa Mahkemesi kararıyla Hazineye irat kaydedileceği, 70. maddesinin üçüncü fıkrasında ise beş milyon (2007 yılı için 48,86 YTL) liraya kadar harcamaların makbuz veya fatura gibi bir belge ile tevsik edilmesinin zorunlu olmadığı belirtildiğinden bu miktarı geçen harcamaların fatura veya makbuz gibi belgelerle tevsik edilmesi zorunludur.

Bu bağlamda belgelendirilmesi gerektiği hâlde belgelendirilmeyen 1.822,88 YTL tutarındaki Parti malvarlığının Hazineye gelir yazılması gerekir.

b) Aşağıdaki tabloda giderleri Çankaya ilçe örgütüne karşılanan araçların kime ait olduğunun belirtilmesi ile bu giderlerin Parti tarafından karşılanmasını gerektirecek kanıtlayıcı belgelerin gönderilmesi 5.8.2013 gün ve 664-2349 sayılı yazı ile istenmiştir.

Yevmiye Tarih ve No	Plaka No	Yapılan	Tutar
----------------------------	-----------------	----------------	--------------

Esas Sayısı:2008/39 (Siyasi Parti Mali Denetimi)
Karar Sayısı:2013/131

6.5.2007/40	06 GHB 40	Şahin Petrolden 6.5.2007 tarihinde alınan kurşunsuz benzin	100
10.5.2007/47	06 KYV 81	Altın Petrolden 10.5.2007 tarihinde alınan kurşunsuz benzin	50
23.5.2007/63	06 KYV 81	Suba Petrolden 23.5.2007 tarihinde alınan kurşunsuz benzin	50
25.5.2007/55	06 AH 0601	Pettur Petrolden 25.5.2007 tarihinde alınan kurşunsuz benzin	155
29.5.2007/56	06 AH 0601	Altın Petrolden 29.5.2007 tarihinde alınan kurşunsuz benzin	40
21.6.2007/79	06 GHB 40	Şahin Petrolden 21.6.2007 tarihinde alınan kurşunsuz benzin	100
28.6.2007/89	06 BG 8654	Opet Dikmenden 28.6.2007 tarihinde alınan motorin	60
1.7.2007/91	06 BG 8604	Opet Dikmenden 1.7.2007 tarihinde alınan motorin	50
6.7.2007/104	06 BG 8684	Aytekiler Petrolden 6.7.2007 tarihinde alınan motorin	80
7.7.2007/106	06 AH 0601	İsmail Köse Petrolden 7.7.2007 tarihinde alınan kurşunsuz benzin	50

Esas Sayısı:2008/39 (Siyasi Parti Mali Denetimi)
Karar Sayısı:2013/131

8.7.2007/112	06 BG 8684	Shell İskitler Petrolden 8.7.2007 tarihinde alınan motorin	50
12.7.2007/129-130	06 GHB 40	Opet Dikmenden 12.7.2007 tarihinde alınan motorin	80
13.7.2007/132	06 BG 8684	May Petrolden 13.7.2007 tarihinde alınan motorin	50
13.7.2007/25	06 AH 0601	Shell Uludağ Kardeşler Petrolden 13.7.2007 tarihinde alınan motorin	144
14.7.2007/137-138	06 BG 8684	Opet Ankara Akaryakıttan 14.7.2007 tarihinde alınan motorin	60
15.7.2007/143	06 BG 8684	Opet Ankara Akaryakıttan 14.7.2007 tarihinde alınan motorin	50
16.7.2007/149	06 BG 8684	Uğur Petrolden 16.7.2007 tarihinde alınan motorin	50
17.7.2007/152	06 BG 8684	Önal Petrolden 17.7.2007 tarihinde alınan kurşunsuz	15
16.7.2007/149	06 BD 8684	Önal Petrolden 17.7.2007 tarihinde alınan motorin	50
18.7.2007/156	06 BG 8684	Önal Petrolden 18.7.2007 tarihinde alınan kurşunsuz	15

Esas Sayısı:2008/39 (Siyasi Parti Mali Denetimi)
Karar Sayısı:2013/131

18.7.2007/157	06 BG 8684	Önal Petrolden 18.7.2007 tarihinde alınan diesel	55
19.7.2007/164	06 BG 8684	Önal Petrolden 19.7.2007 tarihinde alınan diesel	55
19.7.2007/167	06 BG 8684	Önal Petrolden 19.7.2007 tarihinde alınan kurşunsuz	15
26.7.2007/177	06 GHB 40	Opet Dikmenden 26.7.2007 tarihinde alınan motorin	120
26.7.2007/178	06 AH 0601	Altın Petrolden 26.7.2007 tarihinde alınan kurşunsuz	50
26.7.2007/179	06 DD 416	Çankaya Petrolden 27.7.2007 tarihinde alınan kurşunsuz	125
9.8.2007/182	06 DD 416	Uğur Petrolden 9.8.2007 tarihinde alınan kurşunsuz	96
15.8.2007/184	06 DD 416	Göçer Petrolden 15.8.2007 tarihinde alınan kurşunsuz	130
15.8.2007/185	06 GHB 40	İkbal Akaryakıttan 16.8.2007 tarihinde alınan kurşunsuz	125
24.8.2007/190	06 DD 416	Uğur Petrolden 24.8.2007 tarihinde alınan kurşunsuz	95

Esas Sayısı:2008/39 (Siyasi Parti Mali Denetimi)
Karar Sayısı:2013/131

11.9.2007/198	06 AH 0601	Rol Petrolden 11.9.2007 tarihinde alınan kurşunsuz	40
14.9.2007/199	06 DD 416	Uğur Petrolden 14.9.2007 tarihinde alınan kurşunsuz	130
18.9.2007/202	06 GHB 40	Opet Dikmenden 18.9.2007 tarihinde alınan kurşunsuz	60
3.10.2007/213	06 DD 416	Çankaya Petrolden 3.10.2007 tarihinde alınan kurşunsuz	50
5.10.2007/216	06 DD 416	Çankaya Petrolden 5.10.2007 tarihinde alınan kurşunsuz	50
12.10.2007/219	06 YUE 51	FTZ Akaryakıttan 12.10.2007 tarihinde alınan kurşunsuz	100
18.11.2007/243	06 GHB 40	Opet Dikmenden 18.11.2007 tarihinde alınan kurşunsuz	60
4.12.2007/251	06 GHB 40	Şahin Petrolden 4.12.2007 tarihinde alınan kurşunsuz	100
17.12.2007/262	06 GHB 40	Opet Dikmenden 19.12.2007 tarihinde alınan kurşunsuz	100
23.12.2007/55	06 GHB 40	Balışeyh Tayyip Gülşen'den 23.12.2007 tarihinde alınan kurşunsuz	75

Toplam			2.930
---------------	--	--	--------------

Parti yetkilisi 27.9.2013 gün ve 2013/120 sayılı yazısında, “Çankaya İlçe Başkanlığınca parti üyesi kişilere ait 06 GHB 40, 06 KYV 81, 06 AH 0601, 06 BG 8684, 06 DD416, 06 YUE 51 plakalı araçlar İlçe Başkanlığının muhtelif çalışmalarında ve seçim çalışmalarında kullanıldığı sebebiyle yakıtları İlçe Başkanlığı tarafından karşılanmıştır.” şeklinde cevap vermiştir.

Araçlar, Parti teşkilatının mülkiyetinde ise buna ilişkin ruhsat fotokopilerinin, kiralanan araçlar ise kira sözleşme örneklerinin, Parti gönüllülerinin araç tahsis ettiği araç ise buna ilişkin sözleşme örneğinin sunulması gerekir. Parti gönüllülerinin araç tahsis etmesi durumunda araçların tahsis edildiğine dair sözleşme düzenlenerek tahsis miktarı bağış olarak kayıt edilmelidir. Parti yetkilileri kanıtlayıcı hiçbir belge göndermemişler, genel ifadelerle cevap vermişlerdir. Parti araçları (kiralama-mülkiyet) haricindeki giderlerin Parti amaçlarına uygun ve Parti tüzel kişiliği adına yapılmış bir harcama olarak kabul edilmesi mümkün görülmeyen 2.930 YTL ödemenin Hazine'ye gelir kaydedilmesi gerekir.

c) Kira ödemelerinin yapıldığını kanıtlayan kanunen geçerli alındılar ile sözleşmelerin gönderilmesi 5.8.2013 gün ve 664-2349 sayılı yazı ile istenmiştir.

Kira Ödemeleri

İlçe Adı	Yevmiye Tarih ve No	İçerik	Tutar	Belge Durumu
Yenimahalle	18	Kira	480	Ödendiğine dair herhangi bir belge bulunmamaktadır.
Yenimahalle	2.3.2007/28	Şubat kira	480	Ödendiğine dair herhangi bir belge bulunmamaktadır.
Yenimahalle	30.3.2007/39	Kira	481	Ödendiğine dair herhangi bir belge bulunmamaktadır.
Yenimahalle	63	Mayıs ayı kirası	480	Ödendiğine dair herhangi bir belge bulunmamaktadır.
Gölbaşı	1.1.2007/1	Kira	180	ÖDP 017216 nolu gider makbuzu var.

				1.1.2007 tarihli Fehmi Özkan adı var. İmza yok.
Gölbaşı	20.2.2007/3	İki aylık kira	360	ÖDP 017218 nolu gider makbuzu var. 20.2.2007 tarihli Fehmi Özkan adı var. İmza yok.
Gölbaşı	20.6.2007/4	Dokuz aylık kira	180	ÖDP 017219 nolu gider makbuzu var. 20.6.2007 tarihli Fehmi Özkan adı var. İmza yok.

Parti yetkilisi 27.9.2013 gün ve 2013/120 sayılı yazısında, “Ankara İl Başkanlığına Yenimahalle ve Gölbaşı İlçe Başkanlıklarına ait kira sözleşmelerinin temin edilmesi konusunda yapılan görüşmeler doğrultusunda bir sonuç alınamamış ve makamınızca istenilen kira sözleşmeleri bulunamadığı sebebiyle ulaştırılamamıştır. Gölbaşı İlçe Başkanlığına ait kira ödemelerine ait makbuzlar makamınızda bulunduğu sebebiyle Fehmi Özkan adlı kişinin imzaları tamamlattırılamamıştır.” şeklinde cevap vermiştir.

Parti yetkilileri kira sözleşmesi ile kiranın ödendiği gösteren kanıtlayıcı belgeleri sunmamışlardır.

Mevzuatta kira sözleşmelerinin yazılı yapılması gerektiğine ilişkin bir hüküm bulunmamakla birlikte, özellikle siyasi partilerin mali denetiminde kira giderlerinin ispatlanabilmesi için söz konusu sözleşmelerin yazılı olarak yapılmasında bir zorunluluk bulunduğu açıktır. Vergilendirme yönünden ise kişiler üçüncü kişilerle olan vergisel ilişkilerini kanıtlamak zorunda olduklarından, bu sözleşmelerin de 213 sayılı Kanun'un 227. maddesi uyarınca ispat edici belge olarak yazılı düzenlenmesi gerekmektedir. Kira ödemelerinde kira sözleşmesi ile paranın ödendiği veya alındığını gösteren belgeler kanıtlayıcı belgedir.

Kira sözleşmesi ile paranın ödendiğini gösteren kanunen belirlenmiş kanıtlayıcı belgeler olmadan yapılan 2.641 YTL gider olarak kabul edilmemiştir.

d) Adana İl Teşkilatına alınan taşınmaz kesin hesapta 8.020 YTL, tapu ile Partinin sunduğu listede 7.000 YTL olarak yer almıştır. Kesin hesap ile tapu ve liste arasındaki çelişkinin nedeni 5.8.2013 gün ve 664-2349 sayılı yazı ile sorulmuştur.

Parti yetkilisi 27.9.2013 gün ve 2013/120 sayılı yazısında, “Adana İl Başkanlığına ait bina alım bedeli 8.020 TL olarak kayıtlarda görülmektedir.” şeklinde cevap vermişlerdir.

Parti yetkililerince farkın nedeni konusunda bir açıklama yapılmamış, sadece kayıtlarda 8.020 YTL görüldüğü ifade edilmiştir. Tapuda ve sunulan listede 7.000 YTL görünen rakamın il kesin hesabında 8.020 YTL olarak yer almasının nedeni anlaşılamadığından 1.020 YTL'nin Hazineye gelir yazılması gerekir.

D- Parti Mallarının İncelenmesi

Mevcut belgelere göre yapılan incelemede, Partinin Adana il teşkilatının 2007 yılı içinde edildiği taşınmazın 2820 sayılı Kanun'a uygun olduğu ve değeri Yüz Yeni Türk Lirasını aşan taşınır mal, menkul kıymet ve hak ediniminin olmadığı sonucuna varılmıştır.

IV- SONUÇ

Özgürlük ve Dayanışma Partisi 2007 yılı kesin hesabının incelenmesi sonucunda;

1- Partinin 2007 yılı kesin hesabında gösterilen 563.485,33 YTL gelir, 554.787,21 YTL gider ile 21.359,07 YTL nakit devrinin Hazineye gelir kaydedilenler dışında kalan bölümünün eldeki bilgi ve belgelere göre doğru, denk ve 2820 sayılı Siyasi Partiler Kanunu'na uygun olduğuna OYBİRLİĞİYLE,

2- 2820 sayılı Kanun'un 70. maddesine aykırı olarak Parti amaçlarına uygun olmayan ve Parti tüzel kişiliği adına yapılmış harcama olarak kabulü mümkün görülmeyen,

a- 8.851,43 YTL ile kesin hesapta gösterilen ve belgelendirilmesi gerektiği halde belgelendirilmeyen Ankara İl Teşkilatına ait 1.884,09 YTL gelir ve 1.822,88 YTL gider olmak üzere toplam 12.558,4 YTL karşılığı malvarlığının, OYBİRLİĞİYLE,

b- 3.044,68 YTL karşılığı Parti malvarlığının, Osman Alifeyyaz PAKSÜT ile M. Emin KUZ'un karşıoyları ve OYÇOKLUĞUYLA,

olmak üzere toplam 15.603,08 YTL'nin 2820 sayılı Kanun'un 75. ve 76. maddeleri gereğince Hazineye gelir kaydedilmesine,

3- İlk İnceleme toplantısında verilen karar gereğince, kesin hesapların incelenip onaylandığına ilişkin Tüzük'e uygun olarak alınmış Parti Meclisi kararının olmaması nedeniyle 2820 sayılı Kanun'un 74. maddesi ve 111. maddesinin (b) bendi uyarınca yasal işlem yapılması için Ankara Cumhuriyet Başsavcılığına suç duyurusunda bulunulmasına OYBİRLİĞİYLE,

4- Ankara il, Altındağ, Elmadağ, Polatlı, Şereflikoçhisar ilçelerine ait gelir ve gider belgelerinin kaydedildiği defterlerin verilmemesi nedeniyle 2820 sayılı Kanun'un 60. ve 113. maddelerine göre gerekli işlemlerin yapılması için Ankara Cumhuriyet Başsavcılığına suç duyurusunda bulunulmasına OYBİRLİĞİYLE,

5- 20 il örgütüne ilişkin herhangi bir gelir ve gider belirtilmemesi nedeniyle yapılacak işlem bulunmadığına, Serruh KALELİ, Zehra Ayla PERKTAŞ, Erdal TERCAN ve Zühtü ARSLAN'ın karşıoyları ve OYÇOKLUĞUYLA,

11.12.2013 gününde karar verildi.

Başkan
Haşim KILIÇ

Başkanvekili
Serruh KALELİ

Başkanvekili
Alparslan ALTAN

Üye	Üye	Üye
Mehmet ERTEN	Serdar ÖZGÜLDÜR	Osman Alifeyyaz PAKSÜT
Üye	Üye	Üye
Zehra Ayla PERKTAŞ	Recep KÖMÜRCÜ	Burhan ÜSTÜN
Üye	Üye	Üye
Engin YILDIRIM	Nuri NECİPOĞLU	Hicabi DURSUN
Üye	Üye	Üye
Celal Mümtaz AKINCI	Erdal TERCAN	Muammer TOPAL
Üye	Üye	Üye
Zühtü ARSLAN	M. Emin KUZ	

KARŞIOY GEREKÇESİ

Özgürlük ve Dayanışma Partisinin 2007 yılı kesin hesabının incelenmesine ilişkin dosyada parti yetkililerinin, kesin hesap ekinde sadece iller kesin hesabını sundukları, Genel Merkez kesin hesabı ile sunulması gereken diğer belgeleri sunmadıkları görülmüştür.

Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığının kayıtlarında Partinin Adana, Adıyaman (il teşkilatı yok, Gölbaşı ilçe teşkilatı var), Afyonkarahisar (il teşkilatı yok, Dinar ilçe teşkilatı var), Amasya, Ankara, Antalya, Artvin, Aydın, Balıkesir, Bilecik, Bolu, Burdur, Bursa, Çanakkale, Çankırı, Çorum, Denizli, Diyarbakır, Edirne, Elazığ, Erzincan, Eskişehir, Gaziantep, Giresun, Gümüşhane, Hatay, Isparta, İçel, İstanbul, İzmir, Kars, Kastamonu, Kayseri, Kırklareli, Kırşehir, Kocaeli, Konya, Kütahya, Malatya, Manisa, Muğla, Nevşehir, Niğde, Ordu, Rize, Sakarya, Samsun, Sinop, Sivas, Tekirdağ, Tokat, Trabzon, Şanlıurfa, Uşak, Yozgat (il teşkilatı 25.9.2006 tarihinde kapanmış, Bahadın belde teşkilatı var), Zonguldak, Aksaray, Bayburt, Karaman, Kırıkkale, Bartın, Ardahan, Yalova, Karabük, Kilis, Osmaniye (1.12.1999 tarihinde kapanmış, Düziçi ilçe ve Ellek belde teşkilatı var) ve Düzce teşkilatlarının faal olduğu görülmektedir.

Esas Sayısı:2008/39 (Siyasi Parti Mali Denetimi)
Karar Sayısı:2013/131

Parti yetkilileri “*Sunacağımız gelir gider tablosunda bulunan iller dışındaki il ve ilçe örgütlerinde her hangi bir faaliyet de bulunmadıkları için gelir ve giderleri bulunmamaktadır. Genel Merkez ve Adana il örgütü dışındaki illerin ve ilçe örgütlerimizin yerleri kira, genel merkez ve Adana il örgütünün mülkiyeti partinin bulunmaktadır.*” şeklinde cevap vermişlerdir.

Parti tarafından sunulan iller kesin hesabının incelenmesinde; Burdur, Çorum, Diyarbakır, Elazığ, Erzincan, Hatay, Isparta, Kütahya, Nevşehir, Niğde, Rize, Sakarya, Şanlıurfa, Uşak, Yozgat, Yalova, Aksaray, Bartın ve Kilis teşkilatları ile ilgili herhangi bir gelir ve gider belirtilmediği, önceki yıldan devreden kasa devrinin bir sonraki yıla devredildiği, Yargıtay kayıtlarında açık görünen Çankırı ile ilgili herhangi bir bilgi bulunmadığı ve bu illerin 2007 yılı için yönetim giderlerinin olmadığı görülmüştür.

Partinin “gelir gider tablosunda bulunan iller dışındaki il ve ilçe örgütlerinde herhangi bir faaliyet de bulunmadıkları için gelir ve giderleri bulunmamaktadır” şeklindeki beyanını, Mahkememizin önceki kararları doğrultusunda kabul etmek mümkün değildir. Siyasi partilerin faaliyetlerini yürüttükleri Genel Merkez, il, ilçe veya belde başkanlıklarına ait binaların ya kendi mülkü veya kira olması gerekir. Şayet Parti yetkililerine ait binalarda faaliyette bulunuluyor ise (il, ilçe veya belde teşkilatının faaliyette bulunduğu binalar) bu takdirde kira sözleşmesi düzenlenerek isabet eden tutarın Partiye bağış olarak kaydedilmesi gerekir.

Partinin il, ilçe ve belde örgütleri faaliyette olduğuna göre, bu yerlerin en azından yönetim giderlerinin (kira, su, elektrik, telefon, kırtasiye vb.) olması gerekir. Yönetim giderlerinin hesaplarda görülmemesi kayıt dışı gelir ve gider yapıldığı anlamına gelmektedir. Bu durumda, 2820 sayılı Kanun'un 69. maddesindeki bir siyasi partinin bütün gelirlerinin, o siyasi partinin tüzel kişiliği adına elde edileceğine ilişkin hükmü ile yine aynı Kanun'un 70. maddesindeki bir siyasi partinin bütün giderlerinin o siyasi partinin tüzel kişiliği adına yapılacağı hükmüne aykırı davranılmış olmaktadır.

Mahkemeye hesap verilebilir şekilde kayıt ve belge düzeninin oluşturulmaması, hesabın dışında gelir ve gider oluşturulması, inceleme ve araştırmayı engellemeye yönelik eylemler olduğundan 2820 sayılı Kanun'un 111. maddesinin (c) fıkrasına istinaden gerekli işlemlerin yapılması için Ankara Cumhuriyet Başsavcılığına suç duyurusunda bulunulması gerekir. Nitekim, Mahkememiz tarafından daha önce de, siyasi partilerin açık ve faal olan il örgütlerine ilişkin olarak herhangi bir gelir ve gider bildirmemeleri halinde söz konusu hüküm gereğince suç duyurusunda bulunulmasına ilişkin çok sayıda karar verilmiştir (Örneğin bkz. E.2010/37, K.2013/106, 25.09.2013; E.2010/35, K.2013/105, 25.09.2013). Ancak Mahkememiz çoğunluğu tarafından bu dosyada suç duyurusunda bulunulmasına gerek görülmemiştir.

Yukarıda belirtilen nedenlerle, Özgürlük ve Dayanışma Partisi hakkında Ankara Cumhuriyet Başsavcılığına suç duyurusunda bulunulması gerektiği kanaatinde olduğumuzdan Mahkememiz çoğunluğunun görüşüne katılmamız mümkün olmamıştır.

Başkanvekili

Serruh KALELİ

Üye

Zehra Ayla PERKTAŞ

Üye

Üye

KARŞIOY YAZISI

Özgürlük ve Dayanışma Partisinin 2007 yılına ait hesaplarının denetiminde, parti görevlilerinin vergi ve diğer kanuni yükümlülüklerini zamanında yerine getirememeleri nedeniyle oluşan vergi, SGK prim gecikme zammı ve gecikme bedellerinin parti bütçesinden karşılanması, siyasi partiler yasasına uygun harcama kabul edilmeyerek, bunlara tekabül eden meblağın Hazineye irat kaydedilmesine karar verilmiştir.

Öncelikle belirtmek gerekir ki, bu karar uzun süreden beri istikrar kazanmış olan Anayasa Mahkemesi mali denetim kararlarına uygun ve müstakar içtihat doğrultusundadır.

Ancak bu uygulamanın yasaya her ne kadar şeklen uygunsa da hukuka uygun olmadığı, haksız sonuçlara yol açtığı, sürekli olarak mali gücü zayıf ve Devlet yardımı almayan partilerin aleyhine işlediğinin, bu haliyle Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 11. maddesindeki siyasi parti kurma hakkını da kapsayan dernek kurma özgürlüğünü, Anayasa'nın 68. maddesindeki siyasi partilerde siyasal hayata katılım hakkını haleldar eder bir niteliğe büründüğünün siyasi parti mali denetimlerinde tevali eden uygulama sonucunda belirginlik kazandığı kanaatiyle, yasa gereği yapılacak ödemelerin zamanında yapılamamasından doğan gecikme zamlarının ayrıca partiden ceza olarak alınmasına (Hazineye irat kaydedilmesine) ilişkin karara katılmıyorum.

Yukarıda açıkladığım genel hukuka aykırılık nedenlerine ilaveten, gecikme cezaları oranında parti malvarlığının Hazineye irat kaydedilmesi şu nedenlerle de haksızdır:

1- 2820 sayılı Siyasi Partiler Kanunu'nun 75. maddesinin dördüncü fıkrasında, Anayasa Mahkemesinin denetimi sonunda siyasi partinin gelir ve giderlerinin doğruluğuna ve kanuna uygunluğuna veya “kanuna uygun olmayan gelirler ve giderler” dolayısıyla da bunların Hazineye gelir kaydedilmesine karar vereceği öngörülmüştür. Gecikme ceza ve bedelleri kanunlara göre ödenmesi zorunlu olan, ödenmemesi halinde daha ağır yaptırımlara ve kamu alacaklarının tahsili usulüne göre takibata yol açacak, er-geç ilgisinden tahsil edilebilecek yükümlülüklerdir. Bunların yerine getirilmesi, yasalara uymaktan ibaret olup, “kanuna uygun olmayan harcama” olarak nitelenmeleri mümkün değildir.

2- Hazineye irat kararlarında, gecikme zam ve cezalarından parti tüzel kişiliğinin sorumlu olmadığı belirtilmekte ise de, bu meblağların parti tüzel kişiliğinin sorumluluğunda olduğuna kuşku bulunmamaktadır. Çünkü, gecikmeye rağmen ödenmeme halinde takibata uğrayacak olanın parti yönetici veya görevlileri değil, parti tüzel kişiliği olduğu açıktır. Yöneticilerin kısıtlı mali imkanlarını farklı bazı siyasi faaliyetlere öncelik vererek kullanmaları, bu amaçla vadesi gelen ödemeleri bir süre ertelemeleri, bu yükümlülüklerini gecikme zammını ödeyerek daha sonra gerçekleştirmek yönünde takdir hakkını kullanmaları, yasaya aykırılık olarak değerlendirilemeyeceği gibi, Anayasa Mahkemesinin parti yöneticilerinin günlük işleyişe ilişkin kararlarının doğruluğunu ve yerindeliğini denetleme gibi bir görevi ve yetkisi de bulunmamaktadır.

3- Benzeri durumda olan gerçek ve tüzel kişiler, kanuni ödemelerini zamanında yapmamaktan dolayı sadece kanunlarda öngörülen cezaları öderken, siyasi partilerin ayrıca bir de irat kaydetme cezasıyla karşılaşmaları Anayasa'nın 10. maddesinde yer alan eşitlik ilkesine de aykırıdır. Siyasi Partilerin durum ve konumlarındaki farklılık nedeniyle gerçek ve tüzel kişilerle

aralarında eşitlik karşılaştırması yapılamayacağı her ne kadar öne sürülebilirse de, bu takdirde siyasi partilerin diğer kişilere oranla niçin daha korumasız ve aleyhte bir konumda bulunacaklarının demokratik toplum gerekleri ve ölçülülük ilkesi karşısında haklı bir nedeni gösterilemez.

Üye

Osman Alifeyyaz
PAKSÜT

KARŞIOY GEREKÇESİ

Özgürlük ve Dayanışma Partisi'nin 2007 Yılı Kesinhesabının incelenmesi sonucunda, Kesinhesapta gösterilen giderlerden 3.044,68 YTL para cezası, gecikme zammı, gecikme bedeli ve buna bağlı giderlerin Parti tüzel kişiliği adına yapılmış harcama olarak kabulünün mümkün görülmediği gerekçesiyle Hazineye gelir kaydedilmesine karar verilmiştir.

Kararın bu kısmına ilişkin gerekçede "...Parti görevlilerinin yükümlülüklerini zamanında yapmamaları sonucu oluşan para cezası, gecikme zammı, gecikme bedeli ve buna bağlı giderlerden Parti tüzel kişiliğini sorumlu tutma imkanı bulunmadığı" ve "Bu ödemelerin kişisel sorumluluk kapsamında olduğu" belirtilmiştir.

Siyasî partiler de dahil olmak üzere her tüzel kişinin, kendisini oluşturan, temsil eden ve yöneten gerçek kişilerden ayrı bir kişiliği bulunmakta ve bunun sonucu olarak tüzel kişilerin ayrı hakları, yükümlülükleri ve sorumlulukları söz konusu olmaktadır.

2820 sayılı Kanunun 70. maddesinde de bir siyasî partinin bütün giderlerinin, o siyasî parti tüzel kişiliği adına yapılacağı hükme bağlanmaktadır.

Diğer taraftan, vergi kanunlarına göre kendisine vergi borcu terettübeden gerçek veya tüzel kişiler mükellef olarak tanımlanmakta; gecikme zammı gibi asıl vergi borcundan kaynaklanan borçların da vergi yükümlüsüne ait olduğu kabul edilmektedir.

Siyasî partilerin idarî para cezalarına ilişkin borçları ile vergi, sigorta, su, elektrik ve telefon borçlarını zamanında ödememelerinden kaynaklanan gecikme zammı, gecikme bedeli ve buna bağlı giderlerden Parti tüzel kişiliğini sorumlu tutma imkânının bulunmadığının ve bu ödemelerin Parti görevlilerinin kişisel sorumlulukları kapsamında olduğunun kabulü hâlinde, siyasî partilerin bu fer'i borçları ödemelerinin gerekmediği ve ilgili kurumların gecikmeden sorumlu gerçek kişileri bularak söz konusu zam ve cezaları bunlardan tahsil etmesinin gerektiği sonucuna varılır. Böyle bir sonuca varılması, başka bir ifadeyle söz konusu ödemelerin borçlu olmayan gerçek kişiler adına ödenmesi, belgelendirilmesi ve Parti kayıtlarında gider olarak gösterilememesi kanunlar açısından da, muhasebe ilkeleri açısından da isabetli görünmemektedir.

Diğer taraftan, bu sonuç, Parti tüzel kişiliğinin idarî para cezalarını ve borçlusu olduğu diğer bedellerden kaynaklanan gecikme zammı ve gecikme bedellerini ödemesinin, aynı miktarda Parti malvarlığının Hazineye gelir kaydedilmesi suretiyle ikinci defa Parti tüzel kişiliğinden tahsil edilmesini gerektirdiği anlamına gelmektedir. Başka bir anlatımla, varılan sonuç, Parti tüzel kişiliğinin malî yükümlülüklerini zamanında yerine getirmemesinden kaynaklanan borçlarını ödememesi gerektiği; ödediği takdirde 2820 sayılı Kanuna göre bu miktarda mal varlığının

Esas Sayısı:2008/39 (Siyasi Parti Mali Denetimi)

Karar Sayısı:2013/131

Hazineye gelir kaydedileceği anlamına gelir. Kuşkusuz kanun koyucunun böyle bir sonucu amaçladığı söylenemez.

Söz konusu gecikmenin Partinin malî imkânsızlıklarından mı, Parti görevlilerinin ihmalinden mi kaynaklandığı ve bir ihmal söz konusu ise Parti tarafından bunların sorumlularına rücu edilip edilmediğı hususları Anayasa Mahkemesince yapılacak malî denetimin kapsamı dışında olmalıdır. Anayasanın 69. maddesi ile 2820 sayılı Kanunun 74. ve 75. maddelerine göre Anayasa Mahkemesinin bu denetimi kanuna uygunluk denetimidir ve siyasî partilerin gelir ve giderleri yönünden yapılacak denetimin yerindelik denetimini içerecek şekilde yapılmaması gerekir. Ayrıca 75. madde, kanuna uygunluk denetiminde, kanuna uygun olmayan gelir ve giderlerin Hazineye gelir kaydedileceğini hükme bağladığından, kanunen ödenmesi gereken idari para cezası, gecikme zammı, gecikme bedeli ve buna bağlı giderlerin Hazineye gelir kaydedilmesi mümkün değildir.

Bu sebeplerle, Kararın 3.044,68 YTL karşılığı Parti malvarlığının Hazineye gelir kaydedilmesine ilişkin bölümüne katılmıyorum.

Üye

M. Emin KUZ